

ANJA VAN DER AA BLIKT TERUG

Drs. Anja van der Aa is pionier op het gebied van samenwerking in ketens en netwerken met ICT. Zij heeft hierover veel geschreven en was betrokken bij de totstandkoming van gezaghebbende online-initiatieven. Sinds zeven jaar zet zij die kennis exclusief in voor preventie en gezondheid in de wijk, als directeur van GezondNL, en nadrukkelijk samen met inwoners en professionals. Daarnaast is zij medeoprichter en bestuurder van het Wijkinformatiepunt Utrecht (Oost). Inspiratiebron zijn haar ervaringen als mantelzorger.

Door Anja van der Aa, Directeur-bestuurder Wijkcoöperatie Oost voor Elkaar & mede-oprichter Stadscoöperatie SAMEN030

Recent is een einde gekomen aan mijn bijna 40-jarige carrière als bewuste mantelzorger. Een carrière die als rode schrikdraad door mijn leven en loopbaan loopt. Een lange 'dollemansrit' door de onverwachte confrontaties met soms levensbedreigende crisissituaties, vaak mede veroorzaakt door misdiagnoses (vanwege een gebrek aan communicatie).

Dankzij permanente zelfreflectie en actie-onderzoek kan en wil ik positief terugkijken en de balans opmaken.

Gemeenschapskracht; oprechte steun vanuit de leefomgeving

Al als kind en later als mantelzorger heb ik ontzettend veel gehad aan familie, burens, ouders van vrienden en vriendinnen, lokale ondernemers, leraren, lokale clubs en een kerkgenootschap. Gemeenschappen signaleren, informeren, inspireren en activeren. Ze verbinden mensen en lokale mogelijkheden op onzichtbare want organische wijze. De impact voor kwetsbare personen, ouderen of mensen met een beperking is immens. Goed dat deze gemeenschapskracht steeds meer wordt gezien en ondersteund.

Sociale netwerken; positieve relaties hebben en onderhouden

Dankzij mijn eigen netwerken en internet raakte ik bekend met familieberaden, familieopstellingen en andere werkwijzen om het sociale netwerk rond een persoon te versterken en het belang van positieve relaties daarbij. Van een accountant leerde ik een sociaal netwerk te organiseren dat tien jaar stand hield. Simpelweg door een gedetailleerd weekschema te maken van alle informele en (een klein beetje) formele inzet. Onbegrijpelijk dat deze werkwijze niet breed wordt ingezet.

Kleinschalige zorg; professionals die in de buurt wonen

Waar de formele zorg regelmatig de plank missloeg, waren er passende lokale leefstijl- en zorginitiatieven. Een fitnesscentrum voor dagelijkse beweging met bekenden, een zorgboerderij voor dagbesteding met bekenden en uiteindelijk een kleinschalige woonzorgvoorziening. Lokale initiatieven zijn altijd menselijk: spontaan contact, elkaar begrijpen, snel in actie en veel herkenning. Gewoon omdat de mensen die er werken in de buurt wonen, daardoor veel zien en horen en ernaar handelen.

De balans: de grootste uitdaging in de zorg is om deze kleinschalig te gaan organiseren. De grootste uitdagingen buiten de zorg zijn optimale ruimte voor gemeenschapskracht en het praktisch toegankelijk maken van de kennis over en de werking van sociale netwerken.